

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 04 Şubat 2022
Sayı : 2074

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. 02.02.2022

Ömer Fethi Gürer

Niğde Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI		
Tali Komisyon	Adalet	
Esas Komisyon	Anayasa	
Tarih: 04 Şubat 2022		Esas No: 2/4142

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
0 4 Şubat 2022
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
0 4 Şubat 2022
No: 960591
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

960591

GENEL GEREKÇE

Kişilerin temel hak ve özgürlüklerini hiçbir etken tarafından, baskı altında kalmadan kullanmaları, bulundukları toplumun demokratik olarak tanımlanması için gerekli görülen en önemli unsurlar arasındadır. Temel hak ve özgürlüklerden bahsederken hiç kuşku yok ki ilk akla gelen, düşünce ve düşünceyi açıklama özgürlüğüdür. Bu durum, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin (AİHS) 10'uncu maddesinde, "Herkesin anlatım özgürlüğüne hakkı vardır. Bu hak düşünce özgürlüğünü ve kamu otoritelerinin müdahalesi ve sınırlandırması olmaksızın, bilgi ve düşünce alışverişi özgürlüğünü kapsar" şeklinde açıkça belirtilmiştir.

Düşünce ve ifade özgürlüğü denildiğinde ilk akla gelen basın özgürlüğüdür. Uluslararası sözleşme ve bildirgelerde ifade özgürlüğü güvence altına alınırken, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 28'inci maddesinde, "Basın hürdür, sansür edilemez. Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır" denilmektedir.

Ülkemizde basın ve ifade özgürlüğü konusunda yaşanan ihlaller her geçen gün artmaktadır. Basın konseyi tarafından yayınlanan 2021 yılı basın özgürlüğü raporuna bakıldığında, demokratik yapının çok uzağında kalındığı görülmekte olup bu durum ülkemizin uluslararası alanda, basın özgürlüğü sıralamasında alt sıralarda yer almasına neden olmuştur. Basının, olayları haber verme hakkı yanında, denetim ve eleştiri hakkının olduğu da unutulmamalıdır. Basın İlan Kurumu (BİK) tarafından, özellikle ülkemizde git gide sayıları azalan tarafsız ve eleştirel haber yapan basın kuruluşlarına verilen ilan kesme cezalarının bir rutin haline getirilmesi basın özgürlüğüne vurulmuş büyük bir darbedir.

Kanun çerçevesinde belirlenen BİK'in görevlerine bakıldığında, basın yayın kuruluşlarına ve basın yayın sektöründe çalışanlara destek olma görevi verilmiştir. Ancak verilen cezalar pandemi ile yaşanan süreçte ekonomik açmaz ve çeşitli zorluklarla mücadele eden basın kuruluşlarına ciddi zarar vermekte olup, bu durum kurumun, halkın haber alma hakkına ve basın özgürlüğüne karşı sergilediği olumsuz tutumun somut göstergesidir.

Gelinen noktada BİK'in basın kuruluşları üzerindeki yaptırım yetkisini kullanarak baskı kurmak adına verdiği haksız cezaların önüne geçilmesi için, ilan kesme cezalarının mahkeme kararıyla verilmesi ve ceza süresinin 30 günü geçmemesi sağlanmalıdır.

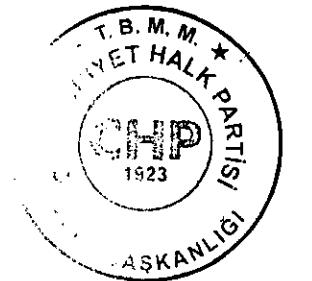

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Basın ilan kurumu tarafından, basın özgürlüğü ilkesini ihlal eden ve haksız yere verilen cezaların önüne geçilmesi, verilen ceza süresinin bir ayı aşmayacak şekilde belirlenmesi amaçlanmıştır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

BASIN İLAN KURUMU TEŞKİLİNE DAİR KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 2/1/1961 tarihli ve 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanunun 49 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkranın (b) bendinden sonra gelen paragraf yürürlükten kaldırılmıştır.

“a) Kurum tarafından gazete veya dergilere verilecek ilan ve reklamlar, Yönetim Kurulu Kararıyla Kurum Genel Müdürlüğünce açılacak dava üzerine mahkeme kararı ile bir ayı geçmemek üzere kesilebilir.

b) Prodüktörlük müessesesinin bir ayı geçmemek üzere kapatılması için, Kurul Genel Müdürlüğünce iş, Yönetim Kuruluna intikal ettirilir. Kesinleşen Kurul Kararını, o yerdeki valilik infaz eder. Bu bent kapsamındaki Yönetim Kurulu Kararına, tebliğinden itibaren on gün içinde o yerdeki en yüksek dereceli Asliye Hukuk Hâkimliğine itiraz edilebilir. Hâkim, en geç on beş gün içinde evrak üzerinden kararını verir, bu karar, kesindir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

